

Hoe gaat Limburg om met de watertoets?

Een evaluatie naar de watertoets binnen de provincie Limburg

provincie limburg

De watertoets

Sinds 1 november 2003 is de toepassing van de watertoets wettelijk verplicht vanwege de verankering in het Besluit op de ruimtelijke ordening 1985.

De watertoets gaat over het duidelijk en grondig meewegen van het aspect 'water' bij ruimtelijke plannen en besluiten. Bij de toekenning van functies dient op voorhand rekening gehouden te worden met de waterhuishouding.

De Limburgse aanpak

Eind 2003 hebben Gedeputeerde Staten de notitie “Plaats voor Water; implementatie van de watertoets in Limburg” vastgesteld. Daarbij werd tevens besloten dat na 2 jaar een evaluatie plaats zou vinden.

Voor de uitvoering van de watertoets hebben de Limburgse waterbeheerders medio 2004 het watertoetsloket ingesteld om de wateradviezen beter af te kunnen stemmen en te komen tot integrale adviezen. Omdat het watertoetsloket is ondergebracht bij het waterschap en er in Limburg twee waterschappen zijn (‘Peel en Maasvallei’ (WPM) en ‘Roer en Overmaas’ (WRO)) zijn er feitelijk ook twee watertoetsloketten.

De evaluatie - wat is er gebeurd?

Royal Haskoning voerde in opdracht van de Provincie Limburg in de eerste maanden van 2006 deze evaluatie uit. De evaluatie hield in 12 interviews met ambtenaren en een bestuurder van Provincie Limburg, ambtenaren van beide Waterschappen, Rijkswaterstaat en een aantal gemeenten, een workshop en een literatuurstudie. De resultaten van het klanttevredenheidsonderzoek van Waterschap Peel en Maasvallei en de resultaten van de evaluatie van het watertoetsloket door Waterschap Roer en Overmaas zijn bij de evaluatie benut.

Drie hoofdvragen stonden centraal:

- Wat is de stand van zaken met betrekking tot de watertoets in Limburg?
- Wat zijn de ervaringen met het watertoetsloket, zijn de gestelde doelen bereikt en zijn er verbeterpunten te benoemen?
- Welke landelijke en provinciale ontwikkelingen zijn van invloed op de watertoets en wat betekent dit voor de toepassing van de watertoets in Limburg op korte en middellange termijn?

Resultaten uit de evaluatie

Als antwoord op de eerste hoofdvraag ‘Wat is de stand van zaken met betrekking tot de watertoets in Limburg?’ kan worden geconcludeerd dat het toepassen van de watertoets in Limburg de afgelopen jaren goed op gang is gekomen. Water heeft hierdoor een belangrijkere plek gekregen in veel ruimtelijke plannen. De watertoets vindt overwegend plaats op inrichtingsniveau (bestemmingsplannen en artikel 19 plannen). Structuurplannen/-visies (waar nog sprake is van een locatiekeuze) zijn de afgelopen jaren nauwelijks aan de orde geweest in Limburg. Bij de enkele plannen waar een locatiekeuze wel speelde, hadden deze geen negatieve gevolgen voor de waterhuishouding. Alternatieve locatiekeuzes waren dus niet nodig.

Voor wat betreft de vraag ‘Wat zijn de ervaringen met het watertoetsloket, zijn de gestelde doelen bereikt en zijn er verbeterpunten te benoemen?’ kan worden geconcludeerd dat het merendeel van de respondenten tevreden is met het watertoetsloket. Het watertoetsloket is ondergebracht bij de waterschappen. Verschillen in aanpak van het loket van beide waterschappen zijn vooral pragmatisch van aard. Op basis van de evaluatie kan niet worden beoordeeld welke aanpak beter werkt, omdat beide aanpakken steeds meer op elkaar afgestemd worden. De Limburgse aanpak door middel van één loket is uniek in Nederland.

Bij de vraag ‘Welke landelijke en provinciale ontwikkelingen zijn van invloed op de watertoets en wat betekent dit voor de toepassing van de watertoets in Limburg op korte en middellange termijn?’ kan worden geconclu-

deerd dat het watertoetsinstrument flexibel genoeg is om op landelijke en provinciale ontwikkelingen, zoals de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening, de integrale Waterwet, de Wet verbreding gemeentelijke watertaken en de provinciale heroriëntatie, te kunnen inspelen. Door verschuiving van verantwoordelijkheden zullen de rollen van de partijen in de watertoets veranderen. De juridische toets van bestemmingsplannen door de Provincie komt met de nieuwe Wet Ruimtelijke Ordening grotendeels te vervallen. De Provincie kan daarvoor in de plaats kaders voor planontwikkeling opstellen. In de provinciale heroriëntatie Ruimtelijke Ontwikkeling schetst de Provincie haar rol door méér meedenken in het voortraject en minder toetsen achteraf.

Hoe nu verder?

De belangrijkste aanbeveling uit de evaluatie is om voorlopig door te gaan op de ingeslagen weg.

Op korte termijn worden geen grote veranderingen voorgesteld. Dit zou afbreuk doen aan de nog steeds stijgende lijn in de bekendheid en effectiviteit van het watertoetsloket. Wel wordt een aantal verbetervoorstellen gedaan waarmee de werking van het loket op korte termijn, binnen de huidige setting verder verbeterd kan worden. Voor deze aanbevelingen is een actiepuntenlijst opgesteld. Bestuurlijk hebben Provincie, waterschappen en Rijkswaterstaat zich hieraan geconformeerd. Het gaat dan om het geven van informatie van het watertoetsloket aan particuliere en gemeentelijke initiatiefnemers en het stimuleren van het uitwerken door gemeenten van waterbeleid in een waterplan dan wel verbreed rioleringsplan.

Van gemeenten wordt gevraagd erop te letten dat ruimtelijke plannen indien van toepassing voorzien zijn van een wateradvies en om wateruitgangspunten beleidsmatig vast te leggen in een waterplan dan wel verbreed rioleringsplan.

Hoe in de toekomst verder?

Op de (middel)langere termijn is het noodzakelijk de wijze waarop de watertoets wordt uitgevoerd te heroverwegen. De rollen van Provincie, waterschap en gemeente zullen veranderen. De Provincie gaat meer vooraan in het traject en kaderstellend werken en zal haar beleid hierop moeten afstemmen. Naarmate gemeenten in riolerings- en/of waterplannen meer structureel aangeven hoe zij met water om zullen gaan en door zich daarop bij concrete ruimtelijke plannen te baseren, kan de procedure van de watertoets nog efficiënter worden doorlopen.

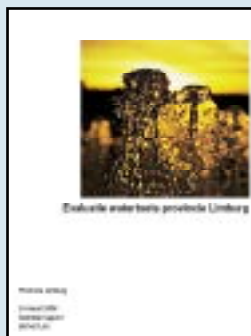

Meer informatie

Rapport: 'Evaluatie watertoets provincie Limburg'

24 april 2006

Royal Haskoning, Ruimtelijke ontwikkeling

Actiepuntenlijst n.a.v. evaluatie watertoets

Mei 2006

Provincie Limburg

Beide te downloaden vanaf www.limburg.nl onder
beleidsvoering, milieu en water, water, watertoets.

Provincie Limburg

Afdeling Milieu en Duurzame Ontwikkeling

Cluster Milieu en Leefomgeving

Postbus 5700

6202 MA Maastricht

Tel. (043) 389 99 99

Fax. (043) 389 75 38

E-mail: watertoets@prvlimburg.nl